

Regulativa in regulirana veleprodaja

Številka: 213101
Datum: 3. 10. 2025

**Agencija za komunikacijska omrežja
in storitve Republike Slovenije
Stegne 7**

1000 Ljubljana

Zadeva: Pripombe na Geografsko analizo 2025 za posodobitev seznama naselij brez cenovnih obveznosti naupoštevem trgu 1 »Veleprodajni lokalni dostop na fiksni lokaciji«

Zveza: Analiza Agencije št. 38240-6/2025/4, objavljena na spletni strani dne 2. 9. 2025

Spoštovani,

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju AKOS) je 2. 9. 2024 na svoji spletni strani objavila Geografsko analizo 2025 za posodobitev seznama naselij brez cenovnih obveznosti naupoštevem trgu 1 »Veleprodajni lokalni dostop na fiksni lokaciji« (v nadaljevanju: Geografska analiza trga 1). Hkrati je pozvala zainteresirano javnost, da posreduje svoje pripombe in predloge na objavljeno analizo najkasneje do 3. 10. 2025.

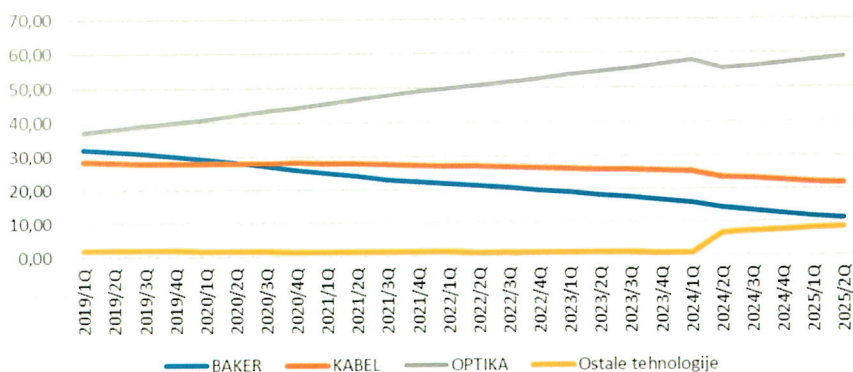
Telekom Slovenije je natančno preučil pripravljeno Geografsko analizo trga 1 in nanjo podaja pripombe v nadaljevanju.

AKOS je v poglavju 4 (slika 1) predstavil gibanje aktivnih maloprodajnih optičnih, kabelskih in bakrenih širokopasovnih priključkov in v zadnjem obdobju zabeležil opazno rast optičnih ter izrazit upad bakrenih priključkov.

Zaradi potreb po višjih prenosnih hitrostih uporabniki optičnih priključkov bakrenih priključkov ne prepoznavajo kot ustrezno zamenjavo, zato se uporaba bakrenih priključkov hitro zmanjšuje. Navedeno dokazuje, da priključki na bakrenem omrežju ne sodijo več na isti produktni trg kot priključki na optičnih omrežjih. Telekom Slovenije je, tudi glede na podatke AKOS, prepričan, da izbira bakrenega širokopasovnega dostopa za osrednji proizvod pri opredelitvi produktnega trga, zaradi njegovega vse manjšega tržnega pomena, ni več upravičena. Po podatkih iz portala eAnalitik je preko bakrenega omrežja v Q2/2025 realiziranih zgolj 11,13 % priključkov na obeh trgih (trg 1 in trg 3b). Za primerjavo je na kabelskem omrežju realiziranih skoraj dvakrat več priključkov oz. 21,73 % vseh širokopasovnih priključkov, pa vendar kabelsko omrežje ni regulirano. Številu priključkov na bakrenem omrežju se je zelo približalo celo število priključkov realiziranih preko ostalih tehnologij, kjer je razlika samo še 2,61 odstotne točke.

Število aktivnih optičnih priključkov je večje od števila aktivnih bakrenih priključkov že od leta 2022, razlika med njima pa se samo še povečuje, kar je razvidno iz spodnjega grafa.

Trend gibanja deležev fiksnih širokopasovnih tehnologij
gled ena število priključkov širokopasovnega dostopa do
interneta

Vir: AKOS eAnalitik

AKOS je določitev Telekoma Slovenije kot operaterja s pomembno tržno močjo utemeljil s pokritostjo bakrene infrastrukture Telekoma Slovenije. Pri tem ni upošteval dejavnika prihodnjega razvoja trga, predvsem trenda povpraševanja uporabnikov po hitrostih, ki jih bakreno omrežje ne zmore zagotavljati. Skupaj z rastjo števila optičnih priključkov in povečanjem prehodov z bakrenega na optično omrežje, upada uporaba bakrenega omrežja. Ta trend je že v času priprave Analize trga 2021 jasno opredeljeval optiko kot vodilni produkt in kabelska omrežja kot ustrezen substitut. Dokazi, ki jih je AKOS sam predstavil v Analizi trga jasno kažejo, da optična omrežja T-2 in OŠO ter kabelska omrežja Telemacha predstavljajo zelo učinkovit konkurenčni pritisk na Telekom Slovenije, zlasti na bakreno infrastrukturo Telekoma Slovenije. AKOS tega dejstva ne sme več zanemarjati.

AKOS na strani 11 Geografske analize trga 1 ugotavlja, da »najvišjo pokritost gospodinjstev dosega optični OPT (75,26 % gospodinjstev)«, kar dodatno dokazuje, da bakreno omrežje nima več pokrivanja, na katerem je temeljila Analiza trga 1 iz leta 2021. Zaradi vseh sprememb v času od izdaje zadnje odločbe, bi bilo nujno, da AKOS izdela novo analizo trga, ki bo upoštevala spremembe in aktualno stanje.

AKOS je v poglavju 4, slika 3 predstavil gibanje omrežnih priključnih točk (v nadaljevanju: OPT) po operaterjih glede na tehnologijo v obravnavanem obdobju. Iz slike 3 je jasno razvidno, da se je število optičnih OPT v obdobju 2020 – 2025 povečalo prvenstveno zaradi vlaganj Telekoma Slovenije. **Na podlagi teh podatkov je mogoče sklepati, da so nizka vlaganja operaterjev posledica prekomerne regulacije Telekoma Slovenije, ki operaterjev ne spodbuja k lastnim investicijam, ampak k uporabi reguliranega omrežja.**

Telekom Slovenije ugotavlja, da se je število cenovno dereguliranih naselij le malenkostno zvišalo (letos za 13 lani za 8 naselij oz. letos za 5.167 lani pa za 6.250 gospodinjstev), kar po našem prepričanju kaže na izredno stroge kriterije za deregulacijo in majhne investicije alternativnih operaterjev v omrežje. Po pregledu javno dostopnih podatkov v bazi Cullen International Telekom Slovenije ugotavlja, da je AKOS v primerjavi z ostalimi evropskimi regulatorji postavil ene od najstrožjih kriterijev za deregulacijo geografskih področij in to kljub temu, da ima Telekom Slovenije s 28,64 % enega najnižjih maloprodajnih tržnih deležev v EU in ni največji operater po številu priključkov na maloprodajnem trgu širokopasovnih storitev v Sloveniji. AKOS ni predložil nobene prepričljive utemeljitve za izbiro tako strogih meril za deregulacijo.

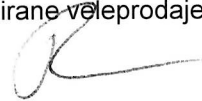
AKOS pri določitvi kriterijev prav tako ni upošteval mnenja Evropske komisije v zvezi z odprtimi širokopasovnimi (OŠO) omrežji. Komisija je namreč menila, da bi moral AKOS pri ocenjevanju strukturnih konkurenčnih pogojev dodatno upoštevati prisotnost javno financiranih omrežij, ki so odprta na veleprodajni ravni, zlasti kadar se omrežja upravljajo izključno na podlagi veleprodajnega modela. V številnih primerih bi, po stališču Komisije, prisotnost takšnega odprtega omrežja, ki pomeni konkurenčni pritisk na prvotnega operaterja na veleprodajni ravni, zadostovala za zagotovitev trajnostne konkurence na maloprodajni ravni. AKOS pa je OŠO omrežja obravnaval enako kot omrežja drugih operaterjev, ki ne zagotavljajo veleprodajnega dostopa.

Izredno hitro zmanjševanje števila aktivnih bakrenih priključkov in prehodi na dostope preko optičnih, koaksialnih in brezžičnih omrežij v obdobju od leta 2022 predstavlja tako veliko spremembo okoliščin na trgu, da mora AKOS takoj začeti s pripravo nove celovite Analize trga. Če AKOS ne bo izvedel nove Analize, se bo škoda za Telekom Slovenije in uporabnike storitev širokopasovnega dostopa še povečevala. Nadaljnja uporaba regulacije, ki temelji na neustrezni in zastareli analizi trga, neupravičeno postavlja Telekom Slovenije v konkurenčno slabši položaj in je zato škodljiva tudi za razvoj trga.

Glede na to, da traja postopek analize upoštevanih trgov več mesecev in mora AKOS v okviru analize trgov upoštevati tudi prihodnji razvoj trga, Telekom Slovenije AKOS ponovno poziva, da nemudoma pristopi k novim analizam upoštevanih trgov, prouči ustreznost obstoječe regulacije ter ustrezno prilagodi regulatorne ukrepe. Razmere na trgu so se od zadnje analize bistveno spremenile, še večje spremembe so v procesih konsolidacije operaterjev pričakovane v bližnji prihodnosti.

Pripravila:
Saša Stopinšek Golčman
Regulativa

Edvard Paulič
direktor Regulative in
regulirane veleprodaje

Vročiti:
- naslovníku – po elektronski pošti na info.box@akos-rs.si,
- arhiv – tu.

